

סוכות ד' מינים (5)

סוכות

בצל דמהימנותא

לא כמדת ישראל מדת כל אדם, כל אדם כשהוא יושב בביתו תחת צל קורתו, לבו בטוח עליו ואינו מתיירא, כיון שהוא יוצא חוץ לביתו, נתמעט בטחונו ומתחיל להתיירא, אבל ישראל אינו כן, אלא כל השנה כולה כשהם יושבים בבתיים הם מתפחדים, שמא ירום לבבם וישכחו את ה' עושיהם, כיון שמגיע חג הסוכות ויוצאים מבתיים ובאים תחת צל אבותיהם, מתמלא לבם בטחון אמונה ושמחה, הרי עכשיו לא בצל קורתם חוסים אלא בצל אמונתו ובטחונו של הקב"ה הם חוסים, וכל החוסה בצל כנפי השכינה אין לו מורא כלל אלא שמחה. ולכן נקראת סוכת החג בפי חכמינו בשם **צלא דמהימנותא**, הסוכה היא כלי אמונתנו ובטחונו על הקב"ה, כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, ויזכו לחסות בצלא דמהימנותא.

התודעה

סגולה ישיבה בסוכה

כתב **היעב"ץ**: ימים אלו של חג סוכות זמן שליטת שבעים שרי אומות העולם, ובזמן הבית המקדש מקריבים ישראל בסוכות שבעים פרים להחליש כוחן. ובא הקב"ה וציוונו להיות גולים ממקומנו מהבתים אל הסוכה להיות בצל השכינה **"ובצלו חמדנו וישבנו..."** ועל ידי ישיבתנו בסוכה ניצולים אנו מקטרוגם של אומות העולם, שלמקום שכינה אינם יכולים להכנס ולשלוט. וזה לשון הגר"ח **פלאגי"צ** (בספרו מועד לכל חי) בשם: **"חמדת הימים"**: סגולה ישיבה בסוכה לא רק להגן על יושבה בחג, אלא להגן על האדם בעת צרתו, שזכות הישיבה בסוכה תעמוד לו לשומרו ולהגן עליו בזמן צרה. כלשון **הזוהר הקדוש** (מתורגם ללשון הקודש): וצריך עם קדוש לשבת תחת צל הסוכה האמונה. ומי שיושב בצל זה יושב באלו הימים העליונים למעלה לחסות עליו ולהגן עליו בשעה שהוא צריך. וכן **בזוהר הקדוש** (פרשת אמור): כל מי שיושב תחת צל האמונה, מנחיל חירות לו ולבניו לעולם ומתברך בכרכה עליונה.

ספר "אוצרות התורה סוכה שמחה תורה"

ושמחת וחגך

חג הסוכות הוא חג מגוון. יש בו את האושפיזין, אברהם עם מדת החסד שלו, יצחק עם הגבורה, שזו יראת שמים, יעקב תורה, וכן הלאה. משה רבינו, אהרן הכהן, יוסף הצדיק, דוד המלך, כל אלה מרכיבים מערכת שלימה שנועדה להגן מפני הסכנות האורבות לנו. ואם אנו

זקוקים למערכות כאלה, צא ולמד עד כמה גדולה הסכנה! אולם מעל הכל עומד חג הסוכות כ"זמן שמחתנו". השמירה הגדולה ביותר היא השמחה! יהודי שמח שהוא יהודי. כל שכן העובדה שהוא בן תורה נוסבת בו שמחה עצומה. וגם כיום, שאין לנו את השמחה הגדולה שהיתה בשמחת בית השואבה בבית המקדש, מכל מקום, כבר נהוג לעשות זכר לשמחת בית השואבה, רוקדים ושמחים עד כלות הנפש, ולשמחה מה זו עושה? אני יהודי! אני בן תורה! אבי מורי היה תמיד אומר לנו בהיותנו ילדים: נסיך לא משתעשע בביב שופכין... הדבר הראשון שעלינו לדעת **"אני נסיך"**, אנו מתעסקים בגדולות, ביהלומים! בן מלך לא מתעסק בפסולת ולא נובר באשפה! בין ישיבה לא מתעניין בדגמי מכוניות... ולא בחדשות המסעירות אל כל העולם. בין ישיבה הוא נסיך! ונסיך לא מתעסק בביב שופכין. השמחה היא יסוד השמירה על הרכוש הרוחני שלנו. יש לנו עושר עצום אנו מתעסקים במיליונים ומיליארדים, כל מילה של תורה, כל מצוה הם נצח נצחים! ולכן עלינו להתרחק בכל הבלי העולם הזה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "סוכות"

והיית אך שמח (דברים טז. טו)

לאשר כי השמחה יכולה להתפשט, והנך יכול לבוא לידי פריקת עול ח"ו, לכך נאמר בו: **"אך"** לשון מיעוט. אחז"ל על הכתוב: **"אך את הזהב"**, שצריכים להעביר החלודה, כמו כן **"אך שמח"** שהשמחה תהיה רק לשם שמים בלי פסולת, והאמת **"אך"** למעט האומות, כמ"ש: **"בשמחתם לא יתערבו זר"** *שפת אמת*

ד' מינים

מדוע קדמה בתורה מצות ארבעת המינים למצות סוכה? כתוב בפרשת אמור: **"וַיִּבֶר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמֹר בְּחֻמְשָׁה עֶשְׂרֵי יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לֵאמֹר.....וְלִקְחֶתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֶנְף עֵץ עָבֹת וְעַרְבֵי נָחַל... בַּסֻּכּוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכּוֹת"** (ויקרא כג, לד. מ. מב) בספר **"ויגד יעקב"** הקשה, מדוע הקדימה התורה את מצות ארבעת המינים למצות סוכה, והרי מצות ארבעת המינים אינה נוהגת אלא ביום של סוכות, ומצוה סוכה חלה כבר בתחילת הלילה של חמישה עשר בתשרי. ובאמת, כנראה מן הטעם הזה, במסכת סוכה סידר רבינו הקדוש בתחילה את הלכות סוכה, ורק בפרקים הבאים את הלכות ארבעת המינים. רב נתן גשטטנר זצ"ל בספרו **"להורות נתן"**, מיישב את הענין בכמה אופנים:

(1) אמנם כאן בפסוקים הללו קדמה מצות ארבעת המינים למצות סוכה, אבל בתחילת הענין (פסוק ל) נאמר בפרוש "חג הסוכות", והלא על שם מה נקרא החג כך? על שם מצות סוכה, א"כ באופן כללי נזכרה מצות סוכה לפני מצות ארבעת המינים, ואחר כך מפרטת התורה רק את פרטי המצוה.

(2) לשתי המצוות הללו נותנת התורה טעמים: לארבעת המינים "ולקחתם... ושמתם", לקחת ארבעת המינים תביא אתכם לשמחת יום טוב. ולסוכה: "למען ידעו דורותיכם..." ע"י הסוכה יהיה זכרון נסי יציאת מצרים. ומכיון ששמחה בעבודת ה' עכשיו עדיפה על זכרון נסי העבר, הקדים הכתוב את מצות הלקיחה שמביאה לשמחה, למצות הסוכה שהיא רק לזכרון.

כך יהפוך האתרוג לתרי"ג שלם

כתב בתשובת מהרי"ו (הובא ב"באר היטב" סי' תרמה סק ט): אתרוג בגימטריא תרי"ג, ועם ג' המינים הנוספים תרי"ג, ששקול כנגד תרי"ג מצוות. מה כוונת הדברים? וביאר הגאון רבי ישראל יהודה פרץ בספרו "משכנות ישראל" לפי המדרש הנודעים שאתרוג הוא רמז למי שיש בו תורה ומעשים טובים, לולב רמז למי שיש בו תורה, הדסים למי שיש בו מעשים טובים, וערבות למי שאין בו לא תורה ולא מעשים טובים. כי דבר פשוט הוא, שמי שיש בו תורה ומעשים טובים, ובכל זאת הוא עומד יחידי ואינו מעורר את האחים לעבודת הבורא, לא יצא ידי חובתו, ועל כן עדיין חסר ג' מצוות. מתי ישלים אותו 'אתרוג' את ג' המצוות החסרות לו? כאשר נצרך אליו את הלולב, כלומר: את מי שיש לו תורה אבל אין לו מעשים טובים, וצריך להוכיח אותו, וכן ההדסים, שאין בהם תורה, וצריך ה'אתרוג' ללמדם, וגם את הערבות, שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים, צריך לעורר לשוב בתשובה שלימה, ועל ידי קיום ג' מצוות הללו, יהיה האתרוג שלם, ולכן אתרוג בצירוף ג' אלו הוא בגימטריא תרי"ג.

ספר "כמוצא שלל רב סוכות"

לרצות על המים

כתב רבינו בחיי: "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן": על דרך הפשט: ארבעת מינין אלו הם גדילים על המים, וצריכים להשקאת מים יותר משאר פירות. ולכן נצטוונו בחג הסוכות שהוא זמן ניסוך המים, והוא יום הדין על גשמי השנה, שנרצה להקב"ה על המים עם ארבעה מינים אלו המורים על המים. וכן כתב בספר "סדר היום", עוד שמעתי: כי לכל אילן ואילן או עשב או ירק יש שר שולט עליו, ואומר לו: גדל! ארבעה מינים אלו לא השליטם הקב"ה ביד שר ושולט, אלא כביכול מכוחו ומהשגחתו הפרטית הם גדלים. ולזה ציווה לנו ליקח אלו הד' מינים מייחדים לו בחג, להראות לכל שעם ה' אלה. והנה הינם בידו שאין להם פחד ואימה משום בריה בעולם, ואפילו

לסמאל אין לו כח לשלוח יד בהם אחר שהם מצויינין ומסומנים בסימן של מלך.

ספר "אוצרות התורה סוכה שמחה תורה"

הלכה: דיני אתרוג: ניטלה השושנתא

אתרוג עם פיטום אך נפלה ממנו השושנתא כשר לברכה אף ביום ראשון, דאינו נקרא חסר היות והשושנא אינה מגוף האתרוג, אולם מכיון שיש מחמירים לכן טוב להחמיר, אם האתרוג האחר שיקח עם שושנתא פחות מובחר ומהודד מאתרוג זה, אין להחמיר, קל וחומר אם נטלה רק מקצת מהשושנתא שאין ליקח בעבור זה אתרוג פחות מהודר ויפה.

ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: תפילה היא כוחו של יהודי.

פתגם חסידי

חקירה: עשה דוחה לא תעשה

ציורי נעשה דוחה, או קיום העשה דוחה, ונפק"מ כאשר מדרבנן אסור לקיים את העשה ציווי אין, אך קיום יש (ברכת אברהם פסחים מז: הואיל באיסור דרבנן א)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: נפילה

פעם אחת בא חסיד אל רבו ואמר לו בצער: רבי, יש לי הרבה נפילות, הרבה מחשבות לא טובות, ואני מתייאש מעצמי. הרי אם הייתי יהודי אמיתי, לא הייתי נכשל כל כך הרבה. ענה לו הרבי: אתה חושב שעבודת השם פירושה לא ליפול אף פעם. אבל באמת עבודת השם היא לא להתייאש גם אחרי שנופלים. הנשמה ירדה לעולם הזה לא כדי להיות מלאך, אלא כדי להתאמץ. כל פעם שאתה קם מחדש זה הניצחון שלך.

המלקט

שבת שלום, חג שמח

יוצא לאור להפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זויריה, ראובן בן איוא, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוון אזיזה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. זיווג הגון: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה בכל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גייוזל לאוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן משה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרווקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי ורגונה, אברהם בן אסתר.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr